

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ
Πολυτεχνείου 6, 10433 Αθήνα
τηλ.: 210-5243434,
fax: 210-5228231
e-mail: p-e-f@otenet.gr
<http://www.p-e-f.gr>

Αθήνα, 14 Φεβρουαρίου 2017

Προς την Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής

Ευχαριστώ την Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων για την τιμητική πρόσκληση

Έχω την τιμή να εκπροσωπώ την Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, επιστημονική ένωση της οποίας τα μέλη είναι κατά κύριο λόγο φιλόλογοι, που υπηρετούν στη δευτεροβάθμια Μέση εκπαίδευση και ως εκ τούτου επωμίζονται την ευθύνη διδασκαλίας κατεξοχήν ανθρωπιστικού χαρακτήρα αντικειμένων (όπως η Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, η Νέα Ελληνική Λογοτεχνία και Γλώσσα και η Ιστορία και η Φιλοσοφία), έργο που επιτελούν κατά κανόνα με ζήλο και αυταπάρνηση συχνά δε και εκ περισσεύματος καρδίας —ενώ δεν έχουν δεχθεί τα τελευταία χρόνια καμιά επιμόρφωση.

Είναι αλήθεια ότι ο εξαιρετικά περιορισμένος χρόνος δεν επιτρέπει αναλυτικότερη και διεξοδικότερη έκθεση των απόψεων της Ένωσής μας επί των όσων γενικώς στο κείμενο του ΙΕΠ αναφέρονται.

Επιγραμματικά λοιπόν επισημαίνουμε —σε σχέση με την εισαγωγή των μαθητών στα ΑΕΙ— την τεράστια ηθική σημασία της διαφύλαξης της αυτονομίας του Λυκείου και ενός ανάλογου με τον ισχύοντα αδιάβλητου τρόπου, όπως και τη διαμόρφωση απολύτως αξιολογικών διαδικασιών αξιολόγησης που θα επιβραβεύουν όχι τη βαθμοθηρία αλλά τους ευγενείς κόπους όσων επιδίδονται στο αγώνισμα της γνώσης, της δημιουργίας και της κριτικής σκέψης.

Το αίτημα όμως για ανάπτυξη της κριτικής σκέψης δεν μπορεί ουσιαστικά και γόνιμα να ικανοποιηθεί, εάν δεν υπάρξει παράλληλη μέριμνα της πολιτείας για υπεράσπιση και καλλιέργεια των ανθρωπιστικών γραμμάτων. Οι σχετικά πρόσφατες αποφάσεις όμως για περιορισμό των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής γλώσσας και Γραμματείας στο Γυμνάσιο (με παράλληλη κατάταξή του στα μη εξεταζόμενα δευτερεύοντα), η κατάργηση της διδασκαλίας του *Επιταφίου λόγου* του Περικλή στο Λύκειο, η αφαίρεση μιας ώρας και από το μάθημα της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας στο ωρολόγιο πρόγραμμα Γενικής παιδείας στην Γ' τάξη του Λυκείου δικαιολογούν την για άλλη μια φορά έκφραση της αγωνίας μας και από το βήμα αυτό της Βουλής και της ανησυχίας μας σχετικά με την επιτέλεση από το μελλοντικό λύκειο ενός ουσιαστικά παιδευτικού ρόλου.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές

Είναι ανάγκη σήμερα, μεγαλύτερη από ποτέ, τα νέα παιδιά αθώα θύματα και αυτά της πολυδιάστατης κρίσης, να αντλήσουν δύναμη και αυτοπεποίθηση από τον ανεκτίμητο

πλούτο της ελληνικής γλώσσας αρχαίας και νέας, και από τις ανεξάντλητες ποιότητες της κλασικής γραμματείας προς τις οποίες προσβλέπει σήμερα όλη η πολιτισμένη ανθρωπότητα.

Το ελληνικό σχολείο, και μάλιστα στη λυκειακή του βαθμίδα, αντί να περιορίζει, οφείλει να αναπτύξει και να αναδιαμορφώσει το πολύτιμο ιστορικό του προνόμιο της γλωσσικής και πνευματικής κληρονομιάς αποσκοπώντας πάντα στη διαμόρφωση σκεπτομένων, δημιουργικών και ευαίσθητων δημοκρατικών πολιτών που θα ανταποκρίνονται με αίσθηση αυτάρκειας στις προκλήσεις του σύγχρονου κόσμου.

Για τους παραπάνω λόγους εκφράζουμε την απόλυτη αντίθεσή μας στο ενδεχόμενο ο περιορισμός των μαθημάτων γενικής παιδείας στη Β΄ Λυκείου να συμπαρασύρει και τη διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας, μαθήματος που πρέπει να διατηρήσει οπωσδήποτε τη διδακτική και εξεταστική αυτονομία του και να μη συγχωνευθεί, όπως φημολογείται, με άλλα αντικείμενα. Ζητούμε επίσης την επαναφορά και τη βελτίωση της διδασκαλίας του *Επιταφίου λόγου* και την αποκατάσταση του πληγωμένου κύρους της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας, το οποίο εσχάτως έχει περάσει στο περιθώριο του εκπαιδευτικού ενδιαφέροντος με αποτέλεσμα μείζονος σημασίας κείμενα όπως «Ο Κρητικός» του Σολωμού, «Το όνειρο στο κύμα» του Παπαδιαμάντη ή «Το αμάρτημα της μητρός μου» του Βιζυηνού να έχουν ακυρωθεί διδακτικά στην Γ΄ Λυκείου, λόγω του αποκλεισμού του μαθήματος από τα αξιολογούμενα στις πανελλαδικές εξετάσεις της οικείας κατεύθυνσης.

Κλείνοντας αυτή τη σύντομη παρέμβαση επισημαίνουμε ότι η διδασκαλία της γλώσσας μας στη διαχρονική της διάσταση είναι η ασφαλής βάση πάνω στην οποία μπορεί να στηριχθεί η ουσιαστική μελέτη και κατανόηση όλων των άλλων διδακτικών αντικειμένων —και μάλιστα εκείνων που ανήκουν στον χώρο των θετικών επιστημών και προϋποθέτουν λόγο χαρακτηριζόμενο από πληρότητα και ακρίβεια, σαφήνεια και πυκνότητα. Παράλληλα, η τόσο συχνά παρατηρούμενη σήμερα αμήχανη χρήση των λογίων εκφράσεων στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, τα ακαλαισθητα λάθη και οι ανοίκειοι βαρβαρισμοί —που σημειωτέον πληγώνουν το σώμα της νέας και όχι της αρχαίας ελληνικής—, συνθέτουν την εικόνα μιας ελλειμματικής γνώσης της ελληνικής γλώσσας στην ιστορική της πορεία την οποία οφείλει μια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση να ανακόψει.

Εξάλλου καμιά εκπαιδευτική μεταρρύθμιση δεν μπορεί να επιτύχει, εάν δεν την διαπνέει το όραμα της ανθρωπιστικής παιδείας.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΠΕΦ

Τασούλα Καραγεωργίου

Επιφυλασσόμεθα να καταθέσουμε αναλυτικότερο υπόμνημα που θα περιλαμβάνει τις θέσεις μας και για το Μάθημα της Ιστορίας, σε χρόνο που θα μας υποδείξει η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής.